

مان، مٽيءَ جو راڳ

(شاعري)

پنھل پنھل پنھل پنھل پنھل پنھل پنھل

ڪنول پبليڪيشن قنبر

انٽرنيٽ ايڊيشن: عباس ڪوريڇو ويب

وڌيڪ ڪتابن لاءِ ڏسندا رهو

www.abbaskorejo.com

غزل

اک ۾ سرھائي اندر ۾ سوڳ آءُ
زندگي انمول - دنيا ۾ پوڳ آءُ

ڪشمڪش ۾ آءُ وٺي هر گام تي،
ورَ پڄاڻان ڇڻ جواني ڦوڳ آءُ!

ڪجهه سماجي ڳالھ کي ڏي اهميت،
فقط توکي پنهنجي گهر جو روڳ آءُ!

اڃ وري رسمون چڪيا تي چڙهنديون،
اڃ وري سسئي - پنھونءَ سنجوڳ آءُ

*

انڌيرا! آس جو احساس جيئرو آءُ
اُجالن ۾ اڃا وشواس جيئرو آءُ

اڙانگھو پنڌ صحرا جو ڪٽيوسين پڻ
ڪڪر جي بوند لئہ بنواس جيئرو آءُ

پٽائي کان وتو ڪجهه شيخ کان اُتساهم،
تڏهن ست ست ۾ هي آڪاس جيئرو آءُ

اڃا تنهنجو ڪٽي ڪردار بينو آءُ
اڃا هن قلم جو اڀياس جيئرو آءُ

شاعري

لکي کيڏي به ڪنهن تاريخ اونداهين،
جڳن کان سنڌ سنڌءِ اتماس جيئرو آ.

اُجاڙي ڪيئن سگهندين موھ ماڻهن جو،
اڃا رڳ رڳ ۾ سنڌ جو واس جيئرو آ.

متان خاموش ٿي ويهي رهين ”پنھل“
اڃا ٻولي مٿان راکاس جيئرو آ.

*

ڇو جواني کي ماريون رات؟
ڇو وڇوڙي ۾ گھاريون رات؟!

روپ تخليق کي ڏيون - آءُ
ڏات ڄمين سان ٻاريون رات.

جسم جي موج ختم ٿئي، آءُ
روح جا راز تاريون رات.

سات سچ جو ڏبو - پلي ٿين،
ڪيٽريون پي غداريون رات.

ڪنهن ته مذهب جي آڙ ۾ هن،
موھ واريون به ماريون رات.

پٺ تي رهيو ڏسي اسان کي،
وقت ڏنيون ٿي گاريون رات.

*

ڪنهن ڪي ٺاهيان، ڪنهن ڪي ڊاهيان،
ست ست جو ڊاهيان.

موت به ٺاهيان، جوت به ڊاهيان،
جيڪر ڄاڻين، آخر ڇاهيان!

مستقبل ڪنهن جي پاڳ ڀاڄو هان — ڳ ٺاهيان.
هر ڪي هڪ منظر من ڪي پريائي،
تنهنجي هڪ هڪ جسم جا ڳول ٺاهيان.
گيت ڪنهن تي پنهنجا، مٽ آئون به پنهنجا،
دانهيان.

*

منهنجو هر نئين ڏينهن - موهه، ڏوهه، سرتي!
چو ته وهلور ٿي وڃين تون؟
نيٺ ڏهندو به ڏوهه، سرتي!
ڪيف نيٺ ڇالهه، ڇڙهيا، خبر ٿي؟
هر گهٽي ڳا ڳا ڪندوهه، لاشوه،
توڙي رسمن جا قائدا - وڌ،
پير - ڪڙيون هي ڪوهه، سرتي!

*

سانوٺي ڪير سانوٺي سانوٺي سڙي آهيان،
ڪير ڄاڻي ته چو رڙي آهيان!
مان ڪٿي خوش تنهنجي خدائي مان،
مان ته انسان مان اڙي آهيان!

پاڳ جنهن جو نه ڪو هجي - اهڙي
مان به منحوس ڪا گهڙي آهيان.

مله منهنجو پي ڪٿي هجي جيڪر!
رات سوڌاءَ ۾ ڳڙي آهيان.

لوڪ ڪي چڙ لڳي، رسامي پل
مان حقيقت مگر ڪڙي آهيان.

*

پيءُ بنا جو اصول آهي،
بي سبب ۽ فضول آهي!

هن دنيا جي انڌي روشني،
موه جو ڪهڙو مول آهي!

رات پل سڪ جو روپ ڌاري،
رات ڪاٽي قبول آهي؟

زندگي، مينڇ منهنجي، تنهنجو -
جسم آتش ۾ قول آهي.

ڇو نه تخليق سا پيسر ٿئي،
جنهن ۾ نفرت ڪي طول آهي!

ڪجهه ڪرڻ لاءِ ڪر ڪوي، اڄ
ماڻهو، ماڻهو ملول آهي!

جنهن جي ماضي نه هوندي پنھل
حال تنهن لاءِ هول آهي.

*

هر خطا جو ڪري مان ازالو مني!
 پاڻ ويندس بڻائي مني!
 ڪو نه مون کي خزان ماري سگهندي ڪڏهن،
 آ بهارن جو مقدر اجالو مني!
 جئن جو آيو خدا، ڪت وساري سگهيو،
 سنڌ - پاڻيءَ مٽيءَ هو جمالو مني!
 مون به چاهيو جڏهن، تو به مرڪي رکيو،
 نانوَ پنهنجي پٺيان منهنجو نالو مني!
 لوڪ تقليد منهنجي ڪندو هر قدم،
 هر گهڙي لاءِ ٿيندم حوالو مني!
 ڇو ته مايوس ٿي زندگي گهارجي،
 ڇو اکين ۾ سدائين جهڙالو مني!؟

*

ڪيڏا هوت ۽ موت ۽ اندر ۽ اندر ۽ ۾
 ماريءَ موت ۽ اندر ۽ اندر ۽ ۾
 ڇو بي رنگ ۽ رنگ ۽ ٿو ۽ گهارين؟
 رنگ ۽ پير ۽ ڪو ۽ ته ۽ اندر ۽ ۾
 وقت ۽ عمر ۽ ڪي ۽ گهائي ۽ ٿو،
 ڪا ۽ ڳڻ ۽ ڳوت ۽ اندر ۽ ۾
 هر دل ۽ دل ۽ ماڳ ۽ ماڻيندي،
 هر دل ۽ ڌوئ ۽ ته ۽ اندر ۽ ۾
 توکي ڪيئن ۽ اربين ۽ دل،
 الڪن اوت ۽ اندر ۽ ۾
 مون سي ۽ وحشتون ۽ ماريون،
 ڀاري جوت ۽ اندر ۽ ۾

ڪجهه	سمجهين	به	ها	مونکي،
روئين	ٿو	ته	اندر	۾.
ڪهڙا	تو کي	موت	تحفا	ڏيان؟
مون	وت		اندر	۾.
آخر	منهنجو	ته	ٿيندين	تون؟
سوچيان	ڇو		اندر	۾.

*

منهنجو	هي	انمول	جيون،
ڪنهن	اڳيان	ڪشڪول	جيون.
نيٺ	رَسندو	ماڳ	هي،
روح	ڪيسين	رول	جيون.
تون	اچي	سُلجھاءِ	منهنجو،
بي	سبب	ڊول	جيون.
ارپيان	آندا	تولءَ	سڀ،
جوت	جذبا	جهول	جيون.
ڪيئن	هرڪو	اُج	اُجهائي،
ڏات	ڏکڻي،	ڏول	جيون.

*

پاڻ	کان	لاپتا	هي	رولاڪيون،
مٽڪشي،	مٽڪدا	۽	هي	رولاڪيون.
مان	اڪيلو	سگهان	ڪنهنجو	دامن
رات،	بانمون،	ڏيئا	۽	هي
				رولاڪيون.
تنهنجي	ڳولا	۾	پتڪي	امر
هڪڙو	مان	بيو	خدا	۽
			هي	رولاڪيون.

جام خالي ڪڍي موكي جي قبر تي،
 ڪوڙ ڳڀرو رُنا ۽ هي رولاڪيون.
 ساھ ۾ ڪيئن سمائي سگهان مان پنھل،
 ذات آ ھر ڏسا ۽ هي رولاڪيون.

*

زندگي پر سو خمار ۾ آهي،
 جيڪو تنهنجي نهار ۾ آهي.
 سج جا ڪرڻا مٽيءَ کي ارپي،
 نينهن آيو نڪار ۾ آهي.
 بند ڪمري مان لاش ۾ نڪرندو،
 سارَ جي ڪوئي وارَ ۾ آهي.
 رات ظلمت ڪڍي جيان پاسي،
 عشق اذيت جي چارَ ۾ آهي.
 خون انسان جو ڪري ٿو پچين،
 خون چو خلفشار ۾ آهي!؟
 بک وگهي هڪ مري ويو شاعر،
 شاعري پر اڏار ۾ آهي.
 جوت جذبا جمود ور چڙهيا،
 ذات پانين ڏڪار ۾ آهي.
 لڙڪ روڪي نه ڪو سگهيو پنھل،
 ڪوئي خوش منهنجي هار ۾ آهي.

*

خون خالي	پيئڻ پاسيا	لڻ کاتا	آتا رشتا، رشتا.
سوئي ڪله	پيئي ها	تو جنهن تي	وہ جا ڳاتا رشتا.
ڌوڙ ڪو	وسي نه	پئي اڃا	رشتن مون ڄاتا رشتا.
چور ڪهڙا	جيان خليئي	هن داتا	رٿ چوسيندڙ رشتا.
ڪيئن پيار	سقل مٿان	ٿيندو پاراتا	سو پنهل! رشتا.

*

عید اچ	جو وري	تحفو دوکو	ته ته	ڏي ڏي.
پل جيءَ	نه ڪي	تون جوکو	سڪ ته	مگر ڏي.
رات هيان	چنڊ ڪجه	پانهن هوکو	ڀر ته	هيو ڏي.
آ ڪو	ڏکي سبق	هي سولو	ته	زندگي ڏي.
مان سوچ	ادورو ڪي	ها سوجهو	ته	ڪٿي؟ ڏي.
بک ساه	وگهي ڪي	ڪو سڌڪو	ويو ته	مري ڏي.

*

من کي ماري ويو هڪ چوٽ ۾
سجُ اڀري ڪڪر جي اوٽ ۾

ڪوئي جسم وڪڻي پيو روئي،
ڪنهن جي بک لڪل هئي نوت ۾

اک جي چو اڇا پوري نه ٿي؟
اُجهي آس پئي ڳڻ ڳوٺ ۾

سڀ آزاد ٿي ويا جانور،
سڀ انسان جاندهه - جوت ۾

جنهن مرڪي چيو، پنهنجو ”پنھل“
تنهن کپيو خنجر هو موت ۾

*

اک ۾ پاڻي ۽ نماڻي التجا،
”تون نه وج“ خط ۾ اماڻي التجا.

دل چيو پاڪر ڀريون خوشبوءِ جا،
زندگي سمجهي اڏاڻي التجا.

آ سنڌو سڌڪي پيو خالي ڏسي،
سور جي صحرا ڪهاڻي التجا.

ڪو نه آيو چند پنهنجي جهول ۾،
مان ٿري مون لاءِ پاڻي التجا.

حسرتن جي ميڙ پويان ڪنهن پنھل،
آ وڃائي، ڪنهن نه ماڻي التجا.

*

تون اڃان پي بي خبر، تنهنجي اڳيان،
ڪيترائي دريدن تنهنجي اڳيان!

ساهه ٿو بي چين پنهنجو ٿي وڃي،
جو جهڪي ٿي هر نظر، تنهنجي اڳيان.

ڪنهن ٻڌي هٿڙا چيو، ”اڀ تي نه وڃ -
پونءَ پنهنجي هر پهر، تنهنجي اڳيان.“

ڳوٺ دل جو بند ڪري آهي ڇڏيو،
ا ڪليل دل جو شهر، تنهنجي اڳيان.

تون رهين خاموش چالءِ، مون پٺيان -
ڪنهن اوڳاڇيو ٿي زهر، تنهنجي اڳيان.

*

ڪنهن مهل ڪاڏي ٿي راهي زندگي،
ڪا خبر ناهي ته چاهي زندگي!؟

تون پيو خوشبو جي جھولن ۾ لڏين،
ڇو سدا مون کي ٿي ڊاهي زندگي؟

هير - هپڪارون مگر ناهي مزو،
تو پڇاڻان مون کي ڳاهي زندگي!

آس آهي ڇنڊ نيٽن ۾ لهي،
آس ٿي پر خون پاڻي زندگي.

واڻ آهيان هت نه ايندس ڪنهن جي مان،
ڪيترو پي ڪوئي چاهي زندگي!

*

چو لڙڪ	الائي آيا	وري تري	رات رات	جو، جو؟
هوش مل	بي نه ايڏو	هوش چري	ٿيندو رات	وڃي، جو.
نانءُ شخص	تنهنجو هڪ	وٺي، مري	شمر رات	ڀر، جو.
اُپ هوءَ	اونداهون ڀر اڱڻ	جڏهن ڀري	ٿي رات	لڳو، جو.
”هاڻ ڳالھ	توسان ڪيڏي	نه ڳري	ملبو رات	پنھل“ جو.

*

ٿيو آ	ڪٿي هوا ڀر	جيئرو چمبين	چڻ جو	لڳاءُ، هڳاءُ.
مان ڏاڍو	من ڏکيو	نه کي اکين	آئي جو	گهڙي، اُهاڻ.
مان جسم	آهيان تنهنجي	تنهنجي جو	اڳيان ايڏو	برف، ڇهاڻ.

هر	ڪو	مورڪ	تنهنجي	عشق	۾
تنهنجو	گلڙن	جيان	آ	سپاءُ!	
ڪيترائي	پياسا	موتو	لڏو	پئي	هيا،
سڀ	جو	موڪي	سماڻ		

*

اسان	توڙي	پرم	پنهنجو،		
مٽيو	تولڻ	ڌرم	پنهنجو!		
اجما	منزل	پئي	پيرين،		
رڪو	جذبو	گرم	پنهنجو.		
گهڙي	پل	آپ	تي	بيهان،	ڏيو
هٿن	۾	هٿ	نرم		پنهنجو.
قلم	جي	نب	تپي،		لکيو،
غزل	ڪو	سرگرم			پنهنجو.

*

رهيو	ڳواها	۾	سڪي	گم	سم،
هوائن	۾	هڪلو	پڪي	گم	سم.
ستارا	اڪين	مان	رهيا	ڪرندا،	
اوهان	جيءَ	ياد	دڪي	گم	سم.

وانگر،	پٿر	تا	رهون	چپ	اسان
سم.	گم	رڪي	چو	دوستي	اسان
مان،	ڄاڻان	نه	ٿيو،	چا	اڪيلي
سم.	گم	پڪي	آ	اوچتو	اچي
پر؟	اندر	چو	ته	الائي	چپي
سم.	گم	لڪي	ست	جا	روئي

*

خاموشي،	گلاب	رهيو	پر	هٿ
خاموشي.	جواب	ساڳيو		تنهنجو
جام،	ڪي	متان	هارجن	صبر
خاموشي.	جناب	چڏ	گهڙي	ڪا
لڪيو،	جنن	نانءُ	تي	خالي
خاموشي.	حجاب،	جاڳيو		تئين
رهيو،	ڪوئي	ڪيڏندو	سان	جسم
خاموشي.	عذاب	ڏيندو		روح
پڙهندي،	پيا	منجھي	اياڻا	گل
خاموشي.	ڪتاب	چھرو		چھرو

*

ويا،	ڪتجي	رابطا	ائڻ	اوچتو
ويا!	متجي	جا	احساس	ماڳ

شاعري

تو ڏکايو ايترو دل کي سڪي!
ڇڻ مٿانهون لاش کي سٽجي ويا!

ڪو نه آ تو دل رکي شاعر جيان،
لفظ تو وٽ ايندي ئي ڦٽجي ويا.

ذهن جي پردي تي هڪ چهرو رهيو،
بيا سڀئي چمرا لڳو گهٽجي ويا.

ڪنهن ڪئي واکاڻ هڪڙي گيت جي،
گيت ڪجهه روئي پيا، ڀٽجي ويا!

*

اک جي رسائي، ڪو پي نه ڄاڻي،
من جي خدائي، ڪو پي نه ڄاڻي!

لک چاهتون دل جون لک اميدون،
دل پر پٽائي، ڪو پي نه ڄاڻي!

سمجهو ڪٿي آ هڪ پي اشارو،
سونهن ۽ سھائي، ڪو پي نه ڄاڻي!

ڇڻ ٿا گذاريون غارن ۾ اڄ پي،
تمذيب ڪاڻي، ڪو پي نه ڄاڻي!

هڪ آھ رستو، هڪ آھ دل ۾،
هڪ هرڄائي، ڪو پي نه ڄاڻي!

گل بند ڪري در ڪمري ۾ پنھل،
ڇاڪاڻ آئي، ڪو پي نه ڄاڻي!

*

شاعري

پيا پيرن ۾ چالام ماڳ تي پهچي،
 اسان جا نيٺ آلام ماڳ تي پهچي.
 وري نيٺن - ڪناري ياد جون پيڙيون،
 تري آيا آجالام ماڳ تي پهچي.
 ٿيو احساس آ ڪجهه دل ۾ جذباتي،
 چمن جو گل ٿا والام ماڳ تي پهچي.
 اچي ٿي سونهن سامنهن، ساهه پي ڪونهي،
 چين تي چپ جا تالام ماڳ تي پهچي.
 ڪٿي رهيا رهجي ويو جذبو پتو ناهي،
 خالي حوالام ماڳ تي پهچي.
 اسان ورجاءُ سوچن ۾ نه ٿا چاهيون،
 گهريا ماڻهو نرالام ماڳ تي پهچي.

*

مون ڪي ڇو ڇڏيو ڇو ڇڏيو ڇو ڇڏيو
 ٿو ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو
 اڄ خدا پي ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو
 ٻه دليون ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو
 ڪيستائين ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو
 ڪو ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو
 ڇو ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو
 ڇا ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو
 ڪو سفر تي ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو
 ڪنهن ڪي ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو
 ڏس پٽائي، تنهنجو ڇڏيو ڇڏيو
 ويٺو پٽ ڇڏيو ڇڏيو ڇڏيو

*

چوپاسي هر ماڻهو منَ - انڌيرو
 آهي، آهي! ميرو
 تون دنيا ڇا ڇاڻين سادا ڦيرو ماڻهو!
 آهي؟
 تو تنهنجو ئي دل دل کي کي کات هنيو آءُ
 آهي.
 ورهين خالي کان اک - ڪو آيو آهي.
 ناهي، آهي.
 وٺ مون تي سنڀاري ڇا پنهنجون گهيرو
 يادون، آهي!

*

اڻ ڳڻيو ڳڻيو ويساه لڪل ڇاه ڪاڏي ڪيئن؟
 نيٺن ڇا ڪاڏي ڪيئن؟
 هي موتائي اُٿڻ ڏي جي آڳ ساھ ڏاڍي ڏکي،
 ڪيئن؟
 لڙڪن جي بيٺي ڀر ڀڏندو ڪاڏي رهيم،
 ناکي نيمن - نپاه ڪاڏي ڪيئن؟
 ماڻهو، ڏاها ماڻهو پنهنجو ڪان ڏاه ڀري ٿو
 وڃي، ڪيئن؟
 مرڪ ڏسي ڏسي مڪ تي پڇيائين
 درد ڀريو درياھ ڪاڏي ”پنھل“
 ڪيئن؟

*

گل جواني جا خزان روڙي پئي،
 زندگي کي زندگي چوڙي پئي.
 هڪ توسان رشتو نه جوڙي سگهي،
 شاعري رشتا سندن جوڙي پئي.
 تو صرف ناهي ڪئي بي چين دل،
 ذات پي من ۾ خنجر کوڙي پئي.
 جيئن پوپت گل مٿان پيرا پڇي،
 سونهن پويان ايئن دل ڊوڙي پئي.
 ننڍ نيٺن کي ”پنھل“ ڪئن مان ڏيان؟
 شاعري جو جاڳ کي ووڙي پئي.

*

تون نه آهين گل مٿان ڪو ماڪ جان،
 مان به ناهيان تر جي هڪ به تاڪ جان.
 ذهن کي ايندءَ پڻوڻي اوچتو،
 رسم ملندءَ هرڪا هنڙي آڪ جان.
 تون گناهن ۽ ثوابن جي پٺيان،
 زندگي ڪنهن جي ٿي گذري چاڪ جان.
 خواب ساوا ڇڻ سمورا ٿيا هجن،
 ايئن ٻانهون جو پڪيڙءَ پاڪ جان.

شاعري

تون اڪيلي ڪٿي ٿيپن درياءُ ٿي؟
مان به توڙي تو وڌان بي باڪ جان.

تون ٿڌي ڪمري ۾ ۽ ڇو سندنم -
زندگي آهي تنل ڪنهن ٿاڪ جان.

*

جملي جملي مان بڪي پئي سادگيري،
اڄ به آهي دل کي تنهنجي يادگيري.

صبح جاڳي مون چمي تصوير تنهنجي،
قهلجي وئي دل اندر چڻ شادگيري.

خواب نيئن جا پيا ڪي ساڀيان ٿي،
تو جو ڏيکاري ڪلي آمادگيري.

تو پڄاڻان ڪجهه نه هوندو، ڪجهه نه هوندو،
آ سڄي تنهنجي ڪري آبادگيري.

ڪئن هوائن ۾ اڏامي هي پڪي چئ،
قيد آ پڇري ۾ جو آزادگيري.

ڇو گلابن جا چنين ٿو خواب ”پنھل“؟
ڇو پڪيڙي آھ تو بربادگيري؟

*

سوچ پري ڪا چچ رهندي، خبر نه هئي،
عشق ۾ ايڏي اڄ رهندي، خبر نه هئي!

هڪ پل ٿيندين اوجھل نيئن کان اٿن،
دل ۾ هيڏي سڄ رهندي، خبر نه هئي!

روح ڏنو هو ريج چمين جو پيار ڪي،
پيار ۾ پي پڇ رهندي، خبر نه هئي!

هڪ عرصي کان پوءِ سور سلڻ آيم،
دوست اک ۾ رج رهندي، خبر نه هئي!

*

گيت	منمنجا	رنگ	رنگالي	لفظ	ڪي،
چپ	چمي	ويا	چپ	سوالي	لفظ ڪي.
اک	۾	ڪاوڙ	۽	سوالي	لفظ ڪي،
تا	چڏين	ماري		ملالي	لفظ ڪي.
ڪئن	لڪيان	موه	تنهنجو	من	اندر،
دل	۾	آهن	چڻ	تپالي	لفظ ڪي.
هو	پنهي	جو	ماڳ	ساڳيو،	چو ته
راه	۾	تي	اک	هي	آلي،
سانت	جو	فلسفو	هوندو	مگر،	
دل	ڪڏهن	چهندا	هن	خالي،	لفظ ڪي.
مون	سڄي	آ	رات	پيتو	سونهن
چڻ	شرابي	۽	موالي،	لفظ	ڪي.
شاعري	نيٺن	مٿان	رهي،	وسندي	
ذهن	جي	حالت	نرالي،	لفظ	ڪي.

*

اڀياس	ڪيو	چين	جو
وشواس	ڪيو	چين	جو
روشن	مستقبل		
ڪنهن	ناس	چين	چئڻ، جو؟!
پاڪر	پتيون		جوڙيون،
آڪاس	ڪيو	چين	جو
خواب	-	سورن	مون،
گهر	راس	ڪيو	چين
چو	گل	پير	رڪجن!
احساس	ڪيو	چين	جو

*

گيت	تنهنجي	نانءَ	لکيو،
درد	ڌرتي	به	رکيو.
تو	وساري	چڏيو	پر
مون	له	آ	ڏکيو!
لفظ	تنهنجي	لاڙ	ساڳيا،
شل،	هوندين	هند	شڪيو.
تو	پڄاڻان	زندگي	چا؟
تو	پڄاڻان	ڏاڍو	سڪيو.
گل	سيارا	گڏ	ائڻ،
هڪڙو	شخص	توسان	پڪيو.
دز	چڙهي	وئي	تي،
هر	چھري	هو	بڪيو.

*

ڪول دروازو ڪڙي اظهار جو،
گم ڪري ڇڏ لفظ هر انڪار جو!

مان ڪري ڪنهن ڏانهن ڏسندو ٿو رهان،
آسرو هو اوپري سمڪار جو!

نفرتن جي شهر ۾ ڪنهن دل ٻڌي،
سات ڪجهه آهي ڏنو هٻڪار جو.

زندگي ۾ مان ڪڏهن گذري هئي،
ڪجهه ٿيو احساس هو تڌڪار جو.

اوچتو سڌڪا ۽ ڳوڙها ٿيا گنا،
وقت ناهي ڪو به مقرر سار جو.

مون ڇميون توڏي اماڻيون عيد تي،
پر ڪجهه رهجي وڃي جئن پيار جو.

خدا ڄاڻي ته ڪهڙو ٿو مزو چاهي،
شخص هڪڙو سدا مون کي پيو ڊاهي.

اتان بينو ڏسان ٿو ماڳ ڏي اٿن مان،
جتان مون کي نه ڪجهه ورڻو مٺي آهي.

هوا جي رخ سان گڏجي جو گهلي نه ٿو،
ڇڏيندو وقت تنهن کي هڪ ڏينهن ناهي.

ڇڱو ٿيو توکي ڪجهه احساس مون لاءِ ٿيو،
زمانو باهه ٿو ورنا مٿان باهي.

پڇيو هن پيار مان هڪ دوست منهنجي کان،
”اوهان جي سات ۾ اڄ ڇو پنھل ناهي؟“

*

شاعري

موت ايندو ته ڪلي ڪل لائڻو،
زندگي ڪي ڪين پر شرمائڻو.
مون رکي آ دوستي احساس سان،
هاڻ پٿرن ڏي ته ڇو واجهائڻو؟
اجنبِي هو ويو هليو، ڇا جو روئڻ،
ڪيترو دل ڪي اڃان سمجهائڻو؟
هاڻ مان مجبور ناهيان پيار ڪان،
ڪجهه ته توکي پي پرين تڙپائڻو!
دل مٿان جي، غم لهي ايندا ڪڏهن،
گيت تنهنجي نانءَ جو ڪو ڳائڻو.
ڪجهه قرض ڌرتيءَ جو اڇ لاهجي،
پيار ڪي پي پو ڇو پيو جاڳائڻو.

*

خواب ڪي سچڙا هجن ڇڻ،
پيار جا پاڙا هجن ڇڻ.
ننڍ اکين جي تو ڪسي، اٿن -
دل مٿان ڌاڙا هجن ڇڻ.
محل جيڪر پٽ هجن پون ڪل،
ڇو طرف گهرڙا هجن ڇڻ.
ڪو ڪنائيندو رهيو، اٿن -
پوئتان سڌڙا هجن ڇڻ.
مون گهرائي سان ڏٺو آ،
ماڻهو سڀ ڌڙا هجن ڇڻ.

مان بچان هر ٻار ٿو، اٿن،
پوٽن ڀڃڻ هٿڙا هجن

*

هي ڪهڙو آ ڄمار طاري ذهن تي،
اجنبِي آ ٻار طاري ذهن تي.

مان وڃان پيو پاڇي پويان ڊوڙندو،
ننڍڙو ڪو آ ٻار طاري ذهن تي.

روح جي ويجهو ڏسي ڪئن توکي، آ -
نفرتن جو چار طاري ذهن تي.

آخري ڇو پاڪر وڇوڙو جنميو،
وقت جو آ وار طاري ذهن تي.

فيصلو هڪڙو سندن آهي اٿل،
سڀ رڪو اڄ پيار طاري ذهن تي.

*

ٿورڙي ٿورڙي آوارگي پرڻي رڪو،
ذهن جي هي گندگي پرڻي رڪو.

شهر پٿرن سان پيو آهي پريو،
پنهنجي ڪجهه پسند يدگي پرڻي رڪو.

ڪير توكي هٿ ٻڌي پرڇائيندو؟
ڀاڻ ٿي ناراضگي پرڻي رڪو.

مان اچي ان موڙ تي آهيان ڀڳو،
جو خدائي بندگي پرڻي رڪو.

شاعري

هوش سالم بس هجڻ گهرجي ”پنھل!“
پيار ۾ اڄ سادگي پر تي رڪو

*

هٿ وٺي تنهنجو چميو مون پيار مان،
لوڪ چالڻ هو ڏٺو اٿن خار مان!

تون ڪڙي سچ ڪي لڪائي ويهه پر،
پيار ليٽا ها وڌا انڪار مان.

يادگيريون مان چڙي پنهنجي پٺيان،
هڪ ڏينهن اڏري ويندس ٻڌ يارا مان.

باهه پاڻي مان جڙي آ زندگيءَ،
بيو جنم ٿيندو سنڌم هپڪار مان.

ڪيترو ڪنهن لئه رڪين احساس ٿو،
مون به پرڪيو رخ سنڌ وهنوار مان!

*

ٿو ڪپي الله جذبڻ سان،
ايندو آ ويساهه جذبڻ سان.

روشنِي جا ڳولهاڻو، ڪئن،
تي ويو اونداهه جذبڻ سان؟

جي ارادا اپ جيڏا ٿي اٿل،
پڻ رُڪي درياهه جذبڻ سان.

تون سنڌم جذبڻ ۾ شامل آن،
آ تڏهن هي چاهه جذبڻ سان.

لفظ گونگا پيار جا، هُن ڪي،
مون ڪيو آگاهه جذبڻ سان.

*

زندگي آهي ته آءُ اقرار سان،
مون سڪيو سڀ ڪجهه مٺيءَ آءُ پيار کان.

ڪيترو بي دردي سان تاري ٿئي،
ڇا پڇي هاڻي ڪنڊس مان ڌار کان!

ڪيترائي ڏوهه آهن ٿي ويا،
هر خطا ٿي ويندي آهي ٻار کان.

ڇو اسان جي هر گهڙي ڇٽ جيت ٿي،
ڇو رکون نفرت تا ايڏي هار کان؟

نانءُ تنهنجو ڦهلجي آهي ويو،
مون اچي تنهنجو پڇيو هٻڪار کان.

ويندي ويندي موڪلايو آءُ روئي،
شهر تنهنجي کان ۽ تنهنجي سار کان.

*

بي قراري ۽ گلابي شام آءُ
آه زاري ۽ شرابي شام آءُ

دور نظرن کان نه وڃ تون ايترو،
وقت ٿورو ۽ خوابي شام آءُ

ڇو طرف ڇهرا ڏسي، دل ٿي چوي،
مان رهان پڙهندو، ڪتابي شام آءُ

نيٺ نيٺن کي چميو، مون کي لڳو،
هي سڄي ڇو انقلابي شام آءُ

چا ٻڌايان، جئن توکي هُن سان ڏٺو،
مون مٿان ڪڙڪي عذابي هُن شام آ.

نرم نازڪ سات هُن جي ۾ ”پنھل“
مون به ڇاتو ڪا ثوابي شام آ.

*

هي هار هي هي سينگار اڃان چو؟
چوپاسي هٻڪار اڃان چو؟

جنهن اک کي ڳوڙها اربيا تءُ،
اُن لئه ايڏي سار اڃان چو؟

تنهنجي من ۾ گهر جوڙيو آ،
لفظي پر انڪار اڃان چو؟

تنهنجو دشمن ڪو به نه آهي،
هت ۾ ڀو هي خار اڃان چو؟

جسم ڪنبو، سوچ وئي وڪري،
دوست هت هٿيار اڃان چو؟

ذهني پنهنجا لڳ لاڳاپا،
دل کان پر دل ڌار اڃان چو؟

شلا! توڙ تي نفرت جو ”پنھل“
الفت ۾ آزار اڃان چو؟

*

گيت جنهن پل سار جا ٿو سرڃيان،
هڪ نئون جذبو ٿو روئي جنميان.

در تي ڪڙڪو رات ٿيو هو دير سان،
مون به کوليو در نه هو ڪنهن خوف کان.

مان به ڄاڻان ٿو ته ”مان مڪمل نه هان“
پر چڱائي پي نه ملندي تو وٽان.

ڪير آهي، ڪيترو توسان سچو؟
ڪم ته تون پي وٺ سهي ڪو سمجه کان!

ڪجهه ته ٿيندو رد عمل، سوچيان پيو،
نانءُ تنهنجو چنڊ سان پيئي ڏسان!

*

سونهن جي واکاڻ هرڪو ٿو گهري،
زندگي جا ماڻ هرڪو ٿو گهري.

ڇو جهڪائي ٿو اڪيون آهن رڪيون؟
عشق جا اهڃاڻ هرڪو ٿو گهري.

اک ڪلڻ سان خواب ثابت ٿي سچو،
تن ۾ تازي تاڻ هرڪو ٿو گهري.

ڇا ٿيو جي زندگي برباد ٿي؟
حادثي جي ڇاڻ هرڪو ٿو گهري.

هر سچي، سادي جي ڪڪ ۾ ڇو ”پنھل“
ظلم جا هي پاڻ هرڪو ٿو گهري.

*

واءُ ڪوسي ڪنهن نه واريو هو،
سونهن تنهنجي مون کي ماريو هو.

توڪي ڏسندي اٿن لڳو، اسان ڇڻ،
ڪي صديون گڏجي گذاريو هو.

پاڻ ڪي پئي اوڀرو مون ڄاتو،
ات اچي جيوٽ بيهاريو هو.

منهنجي روئڻ جو سبب نه هو ٻيو،
ڏاڍو توکي رات ساريو هو.

مان وڃي بس موت کي پڳو هس،
تو اميدن سان اجاريو هو.

ڪو ويو مياوس ٿي سچ کان،
ڪنهن اچي سڀن کي تاريو هو.

*

ڪيئن ٿيندا سي ته پورا، تو پڄاڻان،
اندر جا اڏما اڏورا، تو پڄاڻان.

باغ ۾ ڪوئل به ڳايو، ٻار به ڪيڏيا،
گل نظارا پر ويچارا، تو پڄاڻان.

زندگي! توکان پري چاهيان وڃڻ ٿو،
کوڙ مون کي پيا به چارا، تو پڄاڻان.

ڪجهه اوهان احساس دل ۾ پي سمايو،
ڪٿ ڪتن منظر ٿا سارا، تو پڄاڻان.

ڇو نه مون کان بند سگهيا ٿي، مان نه ڄاڻان،
يادگيرين جا هي جارا، تو پڄاڻان.

اُپ سندي مون اُرهه تي ننڊ پي ڪئي آ،
خيال پو پي ڇو اجارا، تو پڄاڻان.

هي سمو ئي آخري آهي سمو ڇڻ،
لڙڪ اک ۾ بي سهارا، تو پڄاڻان.

*

مجبوري نه هجي ها،
ته دوري نه هجي ها!

هوءَ هجي ها ته اڃا،
اڻ پوري نه هجي ها.

خوش دل	تون ڳوري	هجين نه	ته هجي	منهنجي، ها.
مان جيءَ	مُرڪي جمهوري	به نه	پوان، هجي	پر ها.
ماڻ ڳالهه	ٿي ٿوري	ماري، نه	هجي	تنهنجي ها.
تون دل	سنگدل اوري	نه نه	تئين هجي	ها! ها.
زندگي سچ،	ڪيئن سوري	امر نه	ٿي هجي	ها؟ ها!
پڇتاءَ جند	”پنھل“ گهوري	نه	دل هجي	پر ها.

*

ڳالهه ننڍ	اهڙي نيٺن	ويندي مان	ويندي اڏامي	هِن آ	چئي، وئي.
مان ياد	پلا ناهي	ماضي راهه	وساري جي	ڪئن ڪاٿي	ويهان؟ رئي!
جاڳ هوءَ	کان مون	وڌ، سان	ننڍ، خواب	ٿي، پر	چاڪاڻ گڏ گڏ هئي.
هي هت	سمو هٿن	دوري پر	پل سمي	گذري هوندا	وڃي، پئي.
تو اوسيٽڙا	وڃي مون	ساڳيا ڪي	وسايا گهڻيرا	بهار گهڻيرا	چو؟ ڏئي!
ڪيڙ کلندي	توڪي کلندي	ياد اک	آيو تنهنجي	آ روئي	”پنھل“ پئي.

*

ڪڏهن من موهن، ڪڏهن آ هڙاپا،
 زندگي ڪي پنهنجا ڪجهه ماڻ ماپا.
 ڪير هو جنهن ڪنڌ تي هٿ رکيو هو،
 ڏينهن جو پي مان ڏکي ويس سراپا!
 ٻار راضي ٿي ويو آ رنگن سان،
 مختلف هيس توڙي ڪپڙن ۾ ڪاپا.
 ڇو نه آئين، رات تون، ڇا سبب هو؟
 ڪوڙ توڙي موڪليا ها نياپا.
 ڪيترائي مون سمائي ڇڏيا هن،
 هڪ غزل ۾ زندگيءَ جا جياپا.

*

خواب اهڙا روز تو آئون لھان،
 آسمان تي مان اڪيلو پيو اڏان!
 راه مان ڪو گم ويو آ ٿي مگر،
 روھ مان ٿو پيو اچي واکو اڃان.
 ڪنهن طرف ٿا پير پنهجا هي وڌن؟
 ڪو پتو ناهي پيو ٿو مان رلان.
 دل چوي ٿي، گيت دردي مان چوان،
 من الائي ڇو آ مان رات کان؟
 مون وفا جا لڙڪ تنهنجي اک ڏٺا،
 شل! ڀرم تن جو رکي مان پي سگهان.
 مان وڃان ٿو پونءِ مون کي ٿي سڏي،
 مان ڏسان ٿو لڙڪ ڪنهن جا ٿو اگهان.

شاعري! مون کي ڪرڻ نندڻ پي ته ڏي،
ڪيترو توسان هجان ۽ لکان!

*

هن زماني جون سڄون رسمون ڏکيون،
خيال سان اڇجانءِ پتئين کي ٿي اکيون.

ڇا ٿيو تاثر، جي چهري تي نه آ،
چاهه ڀريون چاهتون دل ۾ رکيون.

آئينو به ٿي ويو سنگسار اڇ،
هن جون اکيون آئيني سان جئن ٻڪيون.

نيٺ نيٺن سان، چپن سان چپ رهيا،
حرڪتون ڪيڏيون نه توکان مون سڪيون.

ايترو ئي آ اندر اجرو سندن،
جيتريون ڳالهيون تنهنجون سڄڻي تڪيون.

*

ائڻ چپن جا ٿا ڪنارا موڪلائڻ،
تنگ گهڙي ۾ جئن سهارا موڪلائڻ.

تنهنجي ٻانهن ۾ اچي احساس جاڳيو،
جسم کان ڪئن ٿا سيارا موڪلائڻ.

”جيڪڏهن جيوت رهي ملبو وري ڪٿ“
تيز گاڏيءَ مان اشارا موڪلائڻ.

تون وڃين ٿي، من ويڳاڻو ٿو ٿئي ائڻ،
ڏينهن ٿيندي جئن ستارا موڪلائڻ.

ڇا سبب آهي جو تنهنجي ٿي اچڻ سان،
من منجهان ڪل غم ويچارا موڪلائڻ.

جيستائين زندگي
پونءَ کان
تي ڪئن
آباد نظارا
ماڻهو، موڪلائڻ.

*

چا پچين ٿو
ا سڄو هر
دل سال
جو جو

تو پڄاڻان
ڪيئن پريندو
لوڪ خال
سارو، دل جو؟

گل ستارا
مان اڃان پي
منهنجا بال
سنگتيءَ جو.

موسمون من
پر نه ڄاڻه
جون تال
مري دل جو.

سونهن تنهنجيءَ
تون سڄو ان
منهنجو مال
ورثو، دل جو.

پير جي
ڇو وڌي ويو
ڪڙڪي تي
”پنھل“ دل جو؟

*

اُپ تي نيشان
ڏينهن منهنجي
وسڻ ڄمڻ
جا جا.

اُپ تي اڀرڻ
ڏينهن سڄ جي
شفق مرڻ
جو جا.

ان سمي هُو
ڏينهن هيس جي
مري وڌڻ
وڻو، جا!

مون ڏنا
هن دنيا ۾
ڏک ڪوڙ
هن، هجڻ جا.

آهن، جا.	نه رهڻ	ڪو ۾	وفا اک	بي لڙڪ
آ، جا.	بقا جيئڻ	ڪي تون	چئڻ	زندگي گيت
چپ، جا.	ڪيان، رڪڻ	ساراهه ۾	ته	چا ڊائري
پير، جا.	پري سُرڻ	کان ڏي		اوجھري سوجھري
آ، جا.	اُتي اچڻ	ديرو جي	جو تنهنجا	دل دڳ
”آهيان“ جا.	تنهنجي چمڻ	صرف تنهنجا		”مان“ لفظ
”پنھل“؟ جا!	پڇتاءُ ورڻ	نه	جو پل	چا ويل

*

دوستي، روشنِي!	آ	سان گھرجي		رات ڪين
اداس، سرمئي.	ڪا	آهيان جئن		ايترو شام
سان، لڳي.	سوچ دنيا	اڪيلو وقوف		مان بي
پڳي، لڳي!	ڪا دل	۾ جنهن ڪهڙي	نه به	اک سا
اوجھرو؟ زندگي!؟		يا آ	پلا	سوجھرو چا

شاعري

نظر لڳي.	ڪا پنهنجي	۾	نظر پلا	هڪ ڇو
ڇڻ، لڳي.	گھوت ايڏو	ڪو	سندس تي	مان هوءَ
هو؟ اجنبي.	ڪير ڪو	ڄاڻان	نہ ۾	مان خواب
کُليا، ڇمي.	جئن جي	جا چپ	اکين اڏي	در ۽
ڏني، آرسي.	مون	حيرت در		کوڙ آرسي
لهون، وئي.	ننڊ کان	پنھل ڪلم	تہ رسي	ھل آ

*

وئي. وئي.	ڪيڪارجي سمڪارجي	تي اچي	پٿر ويجھو	اڪ سونھن
بس، وئي.	گڏ بھارجي	تون آ	متو، اڃا	زندگيءَ سموري بي
ڇڻ، وئي.	لڳن ھارجي	صديون ھارجي	پھر آھي	پل، گھڙي آف! حياتي
ٿيو؟ وئي.	ڇا اڏھارجي	ترجیح مگر	ڏني مگر	سانت پرٽ
ٿيا، وئي!	تبصرا سينگارجي	۽ ڇو	ڦٽي رات	لوڪ چوري ھيءَ

*

آڏو،	تنهنجي	ويا	ٿي	رات	ڪُل	فيصلا
آڏو.	تنهنجي	ويا	ٿي	مات	نظارا	سڀ
هٽيءَ،	رڪي	توسان	ناراضگي	سانت	ڪٽي	مون
آڏو.	تنهنجي	ويا	ٿي	ٿي	ليڪن	لفظ
پيءُ،	سڀ ڪجهه	رڪيا	بند	ٿي	ڪنهن	ڏسي
آڏو.	تنهنجي	ويا	ٿي	ٿي	فڪرات	هر طرف
پر،	اوربان	توسان	اور	هر	گهريو	دل
آڏو.	تنهنجي	ويا	ٿي	حالات	گندا	هي
پوڄيان،	ڪي	موهين	پيو	۽	ڏيڃي	ڪوٽ
آڏو.	تنهنجي	ويا	ٿي	جذبات	عيان	ڪل

*

جا،	چاهه	جي	اڪين	ويا	اڙڙي	بهار
جا.	ويساهه	در	جڏهن	تو	ڪيا	بند
درگذر،	هوءَ	ڪري	سمجھي	خطا	شلا!	
جا.	ناھ	هن	ڪيا	دستاويز	پيش	
پسيءَ،	رويو	اوپرو	هيٺا	۽	اجنبی	
جا.	ويساهه	ويا	ٿي	ٿي	حال	
رھيس،	چپ	ڪئي	دوستي	سان	صبر	مون
جا.	باهه	پاسيا	تنهنجا	تنهنجا	توڙي	لفظ
ڏيئا!	ويا	اجهامي	جا	دل	اوچتو	
جا.	اونداهه	وڃي	رستا	بچيا	۽	

*

رنگ جوين جا زندہ آھن اڃان،
 ڪئن ڇڏي تن کي مري آئون وڃان!؟

تون ڪٿي ڇڏي ڇڏي لفظ جي،
 مان اياڻو ڪو نه ٿو سمجھي سگھان.

ڳالھ تنهنجي کي سڪي! ڏھ ڪوٽ ھن،
 ڏس پلا پو ڪيئن ٿو سا، مان مڃان!؟

قافلا لتجي اميدن جا ويا،
 خوبصورت خواب ھاڻي ڪئن ڏسان؟

ڪو سھارو ڪو نه مون کي ڪنھن ڏنو،
 ھت ڏٺي منھن تي تڏھن مان ٿو روٽان.

*

اوچتو تون دل منجھان نڪري وئين،
 تون ھئين ڪافور ڇڻ اڏري وئين!

ڪين ڪو احساس جاڳيو پيار جو،
 تون جو توڙي پر منجھان گذري وئين.

ھاڻ مون کي آڇ نه ڪل موھ مان،
 تون گھڻو اڳ ئي مون کان وسري وئين.

باھ مان ۽ برف آھين تون مٺي!
 ھت ۾ ايندي ايئن تون پگھري وئين.

آ جواني اوج تي تنهنجي ”پنھل“
 ڄڻ سرءُ آيو ته تون نڪري وئين.

*

ايترو اُپھرو نہ ٿي تون پيار ۾
مارجي ويندين ڪڏهن انڪار ۾

تون سراپا سونھن جو ھين مجسمو،
شل! وسين پئي، من جي پاتار ۾

روشنيون ۽ رنگ روحن جا لٽي،
تون بہ نہ رھ گل سندي ھپڪار ۾

الفتن جي موت، نفرت ۾ نہ ڏي،
گھٽ نہ ايڏو ٿي تون وھنوار ۾

چو نہ حاصل پيار تنھنجو مون ڪيو،
اک چلي پئي آ انھيءَ ويجھار ۾

ھُن اڪيون احساس جون پوريون وڃي،
مان مگر جاڳيس پنھنجي اقرار ۾

✱

رات ۽ ڏينھن جي ياري،
پيار ساري تي آ پاري.

ھٿ وٿين مان وھي ٿي ويو،
موھ تنھنجو بہ چٽ واري!

سڀ اميدون بڻيون اوئدھ،
دل وڃي ٿي منمنجي ھاري.

ھر ڏسا عڪس آ عشق جو،
ڏک لڳو ڪجھ آ ڪاپاري.

ڪيترو چاھ ٿو تون آ،
تون رکي دل تي ڏس آري!

زندگي سي لفظ ماڻي ويا - تنهنجيءَ،
جي به چيڙن جي ڪنارن تي رسيا.

چو متعارف تو ڪرائين ڏک نوان؟
هت اڃان ڪونهن پراڻا گهڙ پريا!

*

سچ جا ڏيئا اجهامي تا وڃن،
رنگ روحن جا اڏامي تا وڃن.

شوڻ نظرن سا ڏسو تا جنهن سميءَ،
بلب من جا چڻ وسامي تا وڃن.

”سونهن ۽ سنڌ لئه وقف هي جان آ“
ڪيئن نه چونڌڙ پو وڪامي تا وڃن.

نيٺ ڦٽڪي لڙڪ ڌرتيءَ تي ڪريا،
بي سهارا اڄ به ڪامي تا وڃن.

حسرتون من ۾ پيون گهٽجن ”پنھل“
نااهل جو هت اگهامي تا وڃن!

*

دل ۾ اڄ تڙندڙ گلابن ڪي چيپاتيءَ،
وٽي هلي ڪائي خوابن ڪي چيپاتي.

هر پهر مرڪون چين تي ناچ ڪن ٿيون،
ڪو اچي ۽ وڃي عذابن ڪي چيپاتي.

پل صراط شرم جي اورانگهي مون به آءِ،
اڄ هلي تون پي حجابن ڪي چيپاتي.

هيءُ ڪهڙو انسان چئبو جو پيو ٿو،
 وحشتن ۾ اچي شتابن کي چيپاتي.
 ناز پنهنجن ٿي سوالن تي ڪيائين.
 وٺي رڳو منهنجن جوابن کي چيپاتي.

*

تن کي ڇڏي جا تائي اهڙي تپش ڪتي آ؟
 اڳ جان سنڌ ۾ ساڳي ڪشش ڪتي آ؟
 ساري دنيا جون خوشيون موجود هن وٽس، پر
 ايڏين خوشين جي هوندي ڏٺوان خوش ڪتي آ؟
 ڳالهيون گهڻيون ڪريون پيا منزل رست جون ليڪن،
 جذب ۾ پنهنجي سائين! ايڏي جنبش ڪتي آ؟
 ڪوڙائيون ڪري خود تون خوار ٿي ويو آ،
 تو جئن ڪنهن جي توسان انڌي روش ڪتي آ؟
 سورن سنڌيون سموريون تلخيون رچيان ستن ۾
 پنهنجي جگر ۾ ليڪن اهڙي جنبش ڪتي آ؟

*

چار گهڙيون گڏ هليا وڃڻي ويا،
 اجنبي ها ڪي، مليا وڃڻي ويا.
 سار سالم آ وڃي باقي رهي،
 عڪس خوابن جا ڊهيا وڃڻي ويا.
 هو گهڻا ٿي ها پڪا جو نه رُڪيا،
 مون ته دامن پي جهليا وڃڻي ويا.

ڪوڙ ڪوڙ، دوست، ڪوڙ دشمن ها مليا،
جاڳ ٿي، سپنا لڇيا وڇڙي ويا.

مون کي سا ئي رات گهرجي ٿي ”پنھل“
گيت جنهن ۾ ها چيا وڇڙي ويا.

✽

جنهن پهر هوءَ دولتن جي وڙ وڙ چڙهي،
وئي محبت نفرتن جي وڙ وڙ چڙهي.

دشمنن هٿيار پنهنجا ڪيا قتا،
دل وئي پر دوستن جي وڙ وڙ چڙهي.

راهه ۾ سا ئي رلي آ ازل کان،
جا به آهي حسرتن جي وڙ وڙ چڙهي.

ڪيترا ساراهه جا ڍڪ ڪو پري،
سونهن تنهنجي حيرتن جي وڙ وڙ چڙهي.

بي گناهيءَ جي سزا پوڳي ”پنھل“
چوڪري وئي غيرتن جي وڙ وڙ چڙهي.

✽

ڪئن خدا ڏي ڏيان ڪو ڌرجي پرين!
سونهن مان ئي دل نٿي پرجي پرين!

شهر ساري ۾ رهن رابيل پيا،
ڏس ته ڪنهن ڪنهن تي پلا مرجي پرين!

چو هيئون بي چين ٿو ايتو رهي؟
 اک اگر ڪنهن ساڻ ٿي اڙجي پرين!
 راه پنهنجي پاڻ چونڊي آ ته پوءِ
 هاڻ ڏولون کان چو ڏرجي پرين!
 هل ته موهين تي هلي ويچارجي،
 سنڌ جي پي سار ڪا لهجي پرين!

*

ساري جڳ ڪن ڪٿي ويو هين،
 ڏاڍو اڳ ڪن مٽجي ويو هين.
 ٻئي جي ڌڪ تي ڏڪڻ ويو بدران،
 ڪلندي ڪلندي ٻٽجي ويو هين.
 خبر نه ڪهڙو سحر اٿيئي،
 دل تي لالڻ لڪجي ويو هين.
 لڙڪن کان ڪر دامن پالھو،
 سورن ۾ چو سٽجي ويو هين؟
 خود ٿنائِي تو منجه آئي،
 تڏهن پاڙون پٽجي ويو هين.
 موت کان چرڪي چرڪي ڦڙڦڙ،
 بت ۾ ڪيڏو مٽجي ويو هين.
 پريت پراڻي پئي ٿي سارئي،
 ”پنھل“ تون ڪت رهجي ويو هين.

*

لوڪ	ساري	۾	ثنا	ٿيندو	ويو،
جو	فنائن	۾	بقا	ٿيندو	ويو.
ڪيئن	نه	ماڻي	ها	ڪو	ماڳ سو،
جو	سراپا		واسنا	ٿيندو	ويو.
دور	توڪان	رهڻ	جو	تصور	ڪري،
حال	هيٺو	هي	صفا	ٿيندو	ويو.
ڳالھ	سمجھائي	سگھي	ها	ڪيئن	جو،
هوش	ڪي	اُڪري	انا	ٿيندو	ويو.
ڏوھ	منهنجو	ڪو	ڏسڻ	کان	ٿي سوا،
ريءَ	ڪارڻ	هُو	خفا	ٿيندو	ويو.

*

اندر	جا	احساس	اندر	۾	ڦٽڪي	پيا،
ماڻهن	جا	جذبات	شهر	۾	ڦٽڪي	پيا.
توسان	نيٺ	ملايا	مرڪي	جن	گوري!	
پاڳل	بڻجي	پل	پهر	۾	ڦٽڪي	پيا.
تنهنجون	پوتر	ڳالهيون	لڪڻ	وينس	جو،	
منظر	سارا	هڪ	نظر	۾	ڦٽڪي	پيا.
گل	رابيل	جا	تنهنجي	هٿ	پسي	پدما!
ڪيڏا	ماڻهو	تنهنجي	تر	۾	ڦٽڪي	پيا.
تو	جو	ڏٺو	جنهن	۾	نفرت	مان،
اڏما	سارا	نينهن	نگر	۾	ڦٽڪي	پيا.

*

لفظن	۾	نه	منجھايو	مون	ڪي،
سهڻيءَ	پر		سمجھايو	مون	ڪي.
مستقبل	جان		چاهيو	مون	ڪي،
ماضيءَ	جان	نه	وڃايو	مون	ڪي.
نئون	ڪوئي	الزام			ڏئي،
سزا	ڪين	سڻايو	مون		ڪي.
رڳو	ڳڻائي	خاميون			منهنجون،
سهمن	سان	ستايو	مون		ڪي.
دوريون	ساريون	دور			ڌڪاري،
ساهن	منجھ	سمايو	مون		ڪي.

*

زخم	پنهنجي	انتها	تي	جو	رسياءَ
مون	ڏٺو	پنهنجن	جي	پٿر	هيا.
ساريون	سرهائون	ڪٿي	وئين	ساڻ	تون،
منهنجي	دامن	۾	فقط	ئي	رهيا.
ذهن	تنهنجي	ٿي	جڏهن	سازش	سٽي،
گيت	سندر	مون	پئي	پل	رچيا!
ڏوه	پنهنجا	ٿو	قبوليان	مان	مگر،
مج	ته	پي	ڪي	آهن	ڪيا.
هن	ته	هڪڙو	در	هو	”پنھل“
هي	ڪيئي	در	ڪيئن	آهن	کليا!؟

*

پاڻ ڪي پاڻ مون وڃايو آءُ
 ڏوهه آيو توتي اجايو آءُ
 ساهه جان توكي جيڪو چاهي ٿو،
 زخم تنهن ڪي ئي تو رسايو آءُ؟
 لوڪ ڪي ٿو ڪري وٺان پنهنجو،
 ڇا نه مون تو منجهان پرايو آءُ!
 تو ته هيئنڙي ۾ ٿو رهين هر پل،
 مون نه توكي ڪڏهن ڀلايو آءُ.
 آءُ نه نفرت مون ڪي زماني کان،
 ٻو به مون لئه غلط چورايو آءُ؟

*

هي تحت السرا ۾ جي تارڻيون وڃن ٿيون،
 انڌيرن ڪي بڻجي اماڻيون لڳن ٿيون.
 ڪوئي سچ ڪنهن ڪي جي سامنهن چوي ٿو،
 ته ڪيئي ڪروڙي ڪهاڙيون ڪجن ٿيون.
 شرم ڪي به تنهن پل شرم ٿو اچي، جي،
 ڪيون ڪنهنجون نياڻيون اڳاڙيون وڃن ٿيون.
 ڏسي ڏاڍ ڏهڪاءُ ۽ وحشتون هي،
 ڏڪي ڏيهه سنديون نماڻيون وڃن ٿيون.
 ڦٽن ٿيون اميدن جون مڪڙيون جي من ۾،
 ته ارڀي خزانن اڳاڙيون وڃن ٿيون.

”پنھل“ سي ته راھن ۾ رلنديون اوس ٿي،
جي آغاز کان اڳ پڇاڙيون پڇن ٿيون!

*

جيوت جڏھين گڏري ويندي،
هر هڪ اڃا اڏري ويندي.

پل اڌ پل جي مرڪي ملندين،
سوچيل ڳالھ به وسري ويندي.

مڪ تان ماسڪ لاهي ملندين،
ڌرتي پيران نڪري ويندي.

سات چڏي جي ويندينءَ تون،
زيست سموري وکري ويندي.

”پنھل“ پيار پيڙائون،
منهنجي ڪوتا اڪري ويندي.

*

هوءَ جو مرڪي پئي مڌ رات ۾،
زندگي جرڪي پئي مڌ رات ۾.

پيار کان روڪيم گھڻو ٿي پاڻ ڪي،
توسان اک اٽڪي پئي مڌ رات ۾.

ڪنڌ تي هٿ ڌرڻ سان موڳي صفا،
ڪيئن نه هٿي چرڪي پئي مڌ رات ۾.

ڪو سهارو ڪين آ ڪهڙو جيئن؟
آس آ ڍرڪي پئي مڌ رات ۾.

شاعري

ناھ ساٿي ڪوئي سون ۾ ”پنھل“
هر ڏسا ڏسڪي پئي مٽ رات ۾

✽

مون کي تنهنجو پيار نه گهرجي،
اُڪن جو انبار نه گهرجي!

جيڪو گھاءِ گھڻيرا بخشِي،
اهڙو ڪو ويچار نه گهرجي.

آنءُ سجاڳي چاهيان، مونکي،
اڪڙين منجه ڄمار نه گهرجي.

جيسين آهي، سون ۾ سنڌ،
تيسين ڪو بهار نه گهرجي.

جيگل ساڻ ڪري غداري،
پاڙيو سو پوتار نه گهرجي.

چانڊوڪين سان چاه رکون ٿا،
اونڊاهو پولار نه گهرجي.

✽

منهنجو وحشتن ۾ سهارو نه ٿيندين،
پڏان ٿو پيو مان ڪنارو نه ٿيندين!؟

نوان نسل تولءَ سوين گيت سرجيا،
پڙهي ڏس ڪٿي پي لچارو نه ٿيندين!

مٽيءَ لئه مري ڏس، مٽي توکي ڏيندي،
لڪين مان - ڳوڙها، اُچارو نه ٿيندين!

ڪيئن اٿن حياتي انڌيرن حوالي،
وري ڄڻ ڪڏهن پي ستارو نه ٿيندين؟
لٽي چين ڌرتيءَ جو چالڻ ڪڏين تو،
ڏيان گار توکي، ڏڪارو نه ٿيندين؟

*

پنهنجي ورثي ۾ رولا پنهل!
ڌرتيءَ رُج ۽ جمولا پنهل!
ڪيترو تنهنجي تنهنجي پويان خدا!؟
ڪيترو تنهنجي پنهل!
مان به ڇڙواڳ ڇڙواڳ ٿيندو رهيس،
سات ڪنهن جو هورو لا پنهل!
ڪنهن نه انسان ٿي گهاريو!
ماڻهو ڇاڪاڻ ٿي پنهل!
مرڪ آڻي پنهنجي چين تي، آيا،
ماڳ پنهنجي تي پنهل!
ڪيئن ڄاڻي ڇاڻي ارييان؟
عشق - الڪا ۽ اولا پنهل!

*

هر قدم تي پيار منهنجو آ وجود،
هي سڄو سنسار منهنجو آ وجود.

اندري	ڪمري	روشني	وئي	ڦهلجي
وجود.	آ	هار	ٻانهون	تنهنجون
مليون،	ڪي	مون	ايترو	پيڙا
وجود.	آ	منهنجو	بار	تي
ڌڻيءَ،	گس	ويو	ڪيترا	مون
وجود.	آ	منهنجو	اڻڪار	مان
زندگيءَ!	بڻايو	تو	تماشو	ڪجهه
وجود.	آ	منهنجو	جو	ڪجهه
جي؟	بارود	آ	پوءِ	چو
وجود؟	آ	منهنجو	وار	چو
لکان،	ٿو	مرڪي	روز	روز
وجود.	آ	منهنجو	ويچار	گيت
”پنھل“	۾	نيٺن	ترتيب	لڙڪ
وجود.	آ	منهنجو	ڪردار	ڪا

*

آءُ	وياڪل	آءُ	چالڻ	ته	ڄاڻان	ٿو	نه
آءُ	وياڪل	آءُ	وڃ	توڙي	گهنگهور	گهنگهور	گهنگهور
آءُ	ڪناري	خوشبو	جي	جسم	جي	اوھان	اوھان
آءُ	وياڪل	ڊڄ	۾	لڳ	لڳ	منهنجي	منهنجي
۾	ورثي	قانون	ڪڏا	رسمون،	ڪوڙيون	ڪوڙيون	ڪوڙيون
آءُ	وياڪل	سج	ٿي	پيو	پسي	پسي	پسي
”پنھل“	چڏي	منزل	ٿي	مايوس	اوھان	اوھان	اوھان
آءُ	وياڪل	اڄ	پئي،	ٿي	تاريخ	لڄي	لڄي

*

مان مٽيءَ جو راڳ، مون کي ڳاءِ،
 جوت کڻ ۽ جاڳ، مون کي ڳاءِ.
 ها ڪوي جي گيت ۾ آ لڪل،
 قوم جو گل ڳاڳ، مون کي ڳاءِ.
 ڪين توکي ڪٿ لڳا، مون کي ڳاءِ،
 ڏٺي لهوءَ جو لاڳ، مون کي ڳاءِ.
 تون متان سڀنا ائين اُت ڳول،
 جاڳ ۾ ٿي ماڳ، مون کي ڳاءِ.
 سنڌ ڇڏي جيئرو رهان ڪئن ”پنھل“
 مان وٺي ويراڳ، مون کي ڳاءِ.

*

ايئن گذري وئي عمر سمجهو نه مون،
 سونھن تنهنجيءَ جو سحر سمجهو نه مون.
 مون به سقراط جان جام ڏوڪي ڇڏيو،
 تنهنجي هٿ کان مليو زهر سمجهو نه مون.
 جيستائين تنهنجو نانءُ آجو لکان،
 گيت تيسين ڪوئي امر سمجهو نه مون.
 دور توکان وڃي، هيئن مرڪي سگهان.
 پاڻ کي ايترو پٿر سمجهو نه مون.
 ڪوڙ ارمان پنهنجا اڏورا رهيا،
 جاڳ کي ماڳ جو فڪر سمجهو نه مون.

رات مون کي خواب ۾ ويو ڇا چئي؟
 گڏ پٽائيءَ سان تمر سمجھو نه مون.
 قوم جي جنهن ۾ اوسر هئي سا ”پنھل“
 ڪئن وڃائين سرت تمر سمجھو نه مون.

※

سڀ انڌيرا ڏکي، سوجهرو تو ڪيان،
 رات کي مات ڏئي، جاڳ کي جنميان.

وار جيڪي ٿيا سوچ منهنجي مٿان،
 سچ سڌو ٿو لکان، ڪنهن کان چالڻ! ڊڄان!

تون نه مايوس ٿي، ڏس هلي، ڪيئن مان،
 علم کي راڳ جا گيت تو اڀريان.

وحشتن ۽ دهشتن سان مان اٽڪي پوان،
 امن جي ڳالھ کي ڪين اوتيان.

نيٺ آزاد ٿيندي ”پنھل“ پونءِ پنهنجي،
 جبر جي جيل مان، ڏاڍ جي ڏيل مان.

※

توسان منهنجي سڀ سچي، منهنجو نه ٿيو،
 منهنجي پاڪر ۾ اچي، منهنجو نه ٿيو.

مون ته ڳوڙها پي لڪايا ٿي مگر،
 ڪاڇ ۾ ڪنهن ڪئي ڪچي، منهنجو نه ٿيو.

ڪلم جنهن جي پاڇي کان پي نفرت هئي،
 ڪئن رڳن ۾ پيو رچي، منهنجو نه ٿيو.

ڪا گهڙي آسيس ڏي، سھڪار ڪر،
 زندگي چاهي بچي، منهنجو نه ٿيو.

ذات جا ڏيئا اجهامي ويا ”پنھل“
ست اڏوري پئي نجي، منهنجو نه ٿيو.

*

رات پر جسم جو حوالو هيو،
سانوري! تنهنجو ٻڪڙ نرالو هيو.

هن جون ٻانهون رقيب جي هٿ ۾،
منهنجي هٿ ۾ تڏهن پيالو هيو.

گهءَ ڪيڏا به ها مليا مون ڪي،
هڪ چمي بس سندن ازالو هيو.

ويس توکي اچو هيو پاتل،
يا وري اپ مٿي جهڙالو هيو.

تنهنجي اکين جا خط پڙهي ”پنھل“
جوش مان ڳاتو ڪنهن جمالو هيو.

*

خالي خالي آڪاش ۾ آهيان،
مان ڳيبي جي تلاش ۾ آهيان!

مون ڪي ڳولهي لهڻ ڪٿي ڏکيو،
اس ۾ مان نراش ۾ آهيان!

مون ڪي ماري، مري ويو آهيان،
مان شهيدن جي لاش ۾ آهيان!

ڪير منهنجو وجود ناس ڪندو؟
مان خدا جي تراش ۾ آهيان!

نانه منهنجو به سورمن ۾ لڪ،
ظلم جي سر وٺاش ۾ آهيان!

*

چو طرف سانوڻي پاڪرين ٿي نچي،
هر ڪلي ڪي ڪپي، پيار ۾ ڪجهه پڇي.

تنهنجي وارن ۽ ٻانهن جو رهي چانورو،
ڌرتي ڪا مٿان اُپھري ٿي اچي!

ڪوڙ ڪي ڪوڙ ڪوڙ ڪي ڪوڙ ڪي ڪوڙ
سڙ اڏي ٿي ڪڏندي ڪي ڪي اوندھ
سڇي.

جو تو انسان کان الڳ نظريو رکي،
سو تباھي پسي ۽ پوي ڪنھن ڏچي.

مان نه ڪي سون، چاندي گھران تو ”پنھل“
هڪ مٽيءَ جو ٺھيل آھ گھر ۾ سو بچي.

*

چالڻه عجب مولاءِ؟
منهنجو نصيب مولاءِ

سڀ جي نگاهه ۾ تون،
ڪنھن ڪي قريبن مولاءِ؟

اک سامراج ھن جي،
دل آ غريب مولاءِ

ٿي چار پل مليو آ،
جوين فريب مولاءِ

ڪوڙ لءُ	پيو صليب	ڪڏي ڪڏي	ڏس سچ
لوپ	ڀر اديب	نه	ڪنهن ارڏو
	تا رقيب	لڄائن،	تاريخ راڙي
		مولا	مولا

*

مٽڪڙو،	جيون	سائي،	مسجد،
ڳولهي	جيون	سائي.	مون
پيئڻ ڇڏ	روڪي موت	ڪي،	مون ڪي
مدو،	جيون	سائي.	پيل ڏئي
جسم ٿي	تانڊا	وسيا،	منهنجي
ٿڌو،	جيون	سائي!	ايترو
ڪيترو ڪجهه	هوندين	چريا!	ڏک سان
وڏو،	جيون	سائي.	شڪ ڏي
زندگي دل	ڪسجي	”پنھل“	موت کان
ٻڌو،	جيون	سائي!	جي اوهان

*

هليا ڇڻ	ورثي	ڀر	توسان
ڇليا ڇڻ	ورثي	ڀر	منهنجا
هيا ڇڻ	رابليل	ڇهڙو،	تون سڪ
ڇڻ	ورثي	ڀر	مون رستا

منزل،	منزل	ڌريا،	پير	جو	تو
۾	ورثي	ڇڻ	ڪليا	قول	رڻ
جئن،	وبا	اربي	سجاڳي	ڪي	ڪنڊ
۾	ورثي	ڇڻ	گهليا	گيت	منهنجا
پڳا،	دور	کان	مون	مندر	مسجد،
۾	ورثي	ڇڻ	مليا	ڪوڙ	ائڻ مٽڪش

*

۾	انگ	تنهنجي	رنگ،	جا	چاندني
۾	انگ	تنهنجي	سنگ،	جهڙا	سوچ
آبشار،	آن	ڪڏهن	ڪڇ،	رڻ	تون
۾	انگ	تنهنجي	ڍنگ،	آهن	ڪوڙ
رهيو،	هرندو	پير	رات	وانگي	چيت
۾	انگ	تنهنجي	ڏنگ،	ڪيڏا	جسم
مٺيءَ!	۾	الڪن	خواب	ڪجهه	تا رهن
۾	انگ	تنهنجي	ونگ،	تنهنجا	وار
ڏوٻجن،	جو	معجزا،	جا	نديءَ	هڪ
۾	انگ	تنهنجي	زنگ،	سڀ	ذهن جا
”پنهل“	وبا	۾	هوڪرن	پئجي	نيٺ
۾	انگ	تنهنجي	چنگ،	ٿا	ڪئن چرن

*

وڃ،	نه	اڃان	مياري،	مومل	اڃان
وڃ	نه	اڃان	اڃاري،	هرڻي	ڪا صحرا

شاعري

نه مورن ٿوڪا نه تترن ۾ ڪا مستيءَ،
ڏکي هيل آئي ڏياري، اڃان نه وڃ.

اڃان ٿر ۾ واري، اڃان ڪيت روئن پيا،
اڃان ڪو نه ٿي آبياري، اڃان نه وڃ!

اڃان قاتلن کي ڏٺي ڪونجي پيو،
اڃان سچ مٿان آه آري، اڃان نه وڃ.

اڃان زخم ڏلتون اسان جي نصيبن ۾،
اڃان رات ڪاري آ ڪاري، اڃان نه وڃ.

تو جو سانوري موڪلايو چين ڪان جن،
مون روئي چيو هو ”پياري! اڃان نه وڃ“

اڃان ڪيترا قيد پڃري ۾ هنج آهن،
اڃان ڪنهن نه دل آه هاري، اڃان نه وڃ.

اڃان سوچ کي لوچ گهرجي پئي ”پنھل“
اسان چو وٽي ننڊ اڌاري، اڃان نه وڃ.

تو ڪڏهن ويهي ڳڻيا گل،
ڪيترا اُپ تان چڻيا گل!

ٿي اڪين جي بڻيا آزمائش،
ڳوڙهو ڳوڙهو گل.

تون اُڃاڙي ڪو نه سگهندين،
پونءِ ايترا چڻيا گل.

مون کي انسانيت کڻي ٿي،
تو کي فطرت جا وڻيا گل.

سڀ ڪيترا سڀ ڪيترا
تتي تتي
اڃ سڀنا
پت پيا
اُٿيا
هن، گل؟

✽

هر قدم تي مليا بي شناس ماڻهو،
۽ ڳجهن جيان پٽيائون ماس ماڻهو!

مون کان سچ پڇو جي دوستو! ٻڌايان،
دوستي ڪٿي جو چڱو — لباس ماڻهو!

نفرتن جي پاسي وڪ وجهي رهيا هن،
محبتن کان هوندا جي نراس ماڻهو.

وحشتن جي پت ڊاهي، نئين نظام کي،
ڏيان سان ڪجان هاڻي ته راس ماڻهو!

جو لتاڙ جڏين جي ڪندو رهي ٿو،
پيل ٿئي سو ”پنھل“ ستيه ناس ماڻهو.

✽

باه پڙڪي ٿي جا سيني منجه سا مونکي ڪيڏ ڏي،
چين منهنجن تي نه هت رک، جو چوان مون کي چوڻ ڏي.

مون بنا ڪنهن غرض جي توکي چيو آهي مني اڃ،
سڀ خوشيون تون ساڻ ڪر غم ٿي رڳو مون وٽ رهڻ ڏي.

هر گهڙي مون کي ڪلاڻڻ ٿو گهرين ڇاڪاڻ سائين!
بي قرار آ من منهنجو اڃ ته ڪجهه مون کي روئڻ ڏي.

وقت کان اڳ ڇو اجهامي تون وئين توکان نه پڇندس،
بس اهائي التجا آ ڳل مون کي پنهنجا اگهڻ ڏي.

رات کي جئن مان ڇڏيان ڏئي مات ”پنھل“
قلم تون مون کان نه ڪس، اڃ رات مونکي سچ لکڻ ڏي.

*

ڪيئن ڏور	ويهي منزل	تڳ آ	پڇان؟ اڃان!
هي ڪنهن	زمانو ڪٿ سان	— تو مان	نوڪرون، پڇان؟
ڪلفتون الفتن	دل سان	مان تو	ڪڍي، ملان.
سات مان	منهنجو به اڳتي	ڏي جئن	سڄڻ! اڃان.
سڄ دل	تنهنجي ۾ چند	من ۾ مان	تہ پي رکان.
سونهن خواب	هر اهڙا	پاسي پيو	وسي، پسان.
آڇ سنڌ	مون ۾	ڪي مان	نه تو
سڄ هٿ	کان اوهان	مڪ ڪي	نه تو
دل مان	۾ پلي	پيءُ اُپ	رهندي تي
شاعري راه	جي مون کان	چاهه راه ۾	گم گم ۾
ڪين دل	آئي هئي	تو ويساهه ۾	ڪا گم ۾
هر سوچ	سفر جو	آسان اتساهه ۾	جيون گم ۾
			جو تي
			لڳو، وئي.

مان مٺيءَ جو راڳ
 اڄ سمڻي وري تاريخ درياھ ۾ اٿلي آ پيءُ ۽ پيءُ
 ڪنهن نه روڪيو ڪنهن نه ٿوڪيو هو ”پنھل“
 اک تڏهن اونداھ ۾ گم ٿي وئي.

*

تنهنجي اک ۾ نمي، مون نه سمجهي سگهي،
 ڪا ته هوندي ڪمي، مون نه سمجهي سگهي.
 سوچ مون کي ڪيو قيد بت خاني ۾،
 هر طرف هڻي غمي، مون نه سمجهي سگهي.
 محل يادن جو نيٽن ۾ جڙندو رهيو،
 جهوپڙي پئي جمبي، مون نه سمجهي سگهي.
 جسم ڪنهن جو تپائي لڳن کي ويو،
 سونهن هڻي شبنمي، مون نه سمجهي سگهي.
 ڪنهن مئي جي نشي ۾ چپن تان ”پنھل“
 ڪئن اڏاري چمي، مون نه سمجهي سگهي.

*

شاھ منهنجي جند، سنڌ هستي هجي،
 ذات منهنجي ڏانوَ کي مستي هجي.
 نانءُ تنهنجو پي ستارن تي لکان،
 ايتري شهرت اگر سستي هجي.

ڪو نه ماريندين وري انسان کي،
توڪي پنهنجي جيڪڏهن ڌرتي ڌرتي هجي.
ڪئين ڪويءَ کي ننڊ ايندي جيڪڏهن،
قوم جي پويان لڳي پستي هجي!
ڪلم رسي وٺي ائين اتي وٺي جا “پنھل”
پاڪرين سا اڄ اچي پر تي هجي.

*

پورو ٿيو

انٽرنيٽ ايڊيشن: عباس ڪوري جو ويب

وڌيڪ ڪتابن لاءِ ڏسندا رهو

www.abbaskorejo.com